

Debatten van de provincieraadszitting

2 oktober 2001

De heer voorzitter

Dames en Heren Collega's,

Alvorens tot de agenda over te gaan, waarin de toespraken van de politieke fracties aan bod komen, zou ik een kleine technische mededeling willen doen.

Verschillende collega's krijgen vanuit het provinciehuis geen mail thuis. Bij wijze van test zou ik aan de raadsleden die tot nu toe geen mail ontvangen hebben vanuit het provinciehuis willen vragen om een mail te sturen naar mevrouw suzanne.de.spaey@oost-vlaanderen.be. Een paar woorden is voldoende. Het is alleen om te controleren of de zaken hier binnenkomen.

Tot daar deze korte mededeling.

Mag ik aan de collega's vragen om de GSM's uit te schakelen ?

Dank u.

TOESPRAAK NAMENS DE VLAAMS BLOK-FRACTIE

De heer Stevenheydens

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

We bevinden ons met de provincies op een kruispunt. In de eerste planning had het resultaat van het kerntakendebat reeds zijn invloed moeten laten gelden in deze begroting. Maar het kerntakendebat loopt vertraging op. Deze begroting vertrekt dus nog van het oude stramien, binnen de krijtlijnen – zoals de eerste gedeputeerde heeft toegelicht – van het huidig wettelijke en decretaal kader.

Toch wens ik even stil te staan bij het kerntakendebat. We moeten ons een aantal belangrijke vragen stellen.

Ten eerste oefent de provincie een aantal taken uit.

Moet zij die blijven uitoefenen ? Zal een ver doorgedreven subsidiariteit – die er volgens de Vlaams Blok-fractie niet zal komen als men de VVP volgt – niet zorgen voor én een beter beleid én ook de meest optimale besteding van gelden ?

Volgens onze fractie heeft de provincie in het kerntakendebat een aantal taken naar zich toegetrokken die beter op een lager niveau worden uitgevoerd.

Het zou interessant zijn om eens een verschil te berekenen voor een aantal zogenaamde kerntaken, wat de kostprijs zou zijn van die taken indien men die taken door het lagere bestuursniveau – de gemeente – laat uitvoeren.

Inderdaad, een moeilijke denkoefening. Vooral de berekening hiervan zou moeilijk zijn. Maar het sterkt wel onze kritiek op heel het beleid in Vlaanderen. Men heeft te weinig aandacht voor de grond van de zaak, meer bepaald 'een goed beleid uitgevoerd op het juiste echelon'.

In het kerntakendebat, waar enkel de VVP reeds druk bezig is geweest aan haar huiswerk, valt het op dat men vooral inspanningen doet om zoveel mogelijk taken naar zich toe te trekken. We stellen ons de vraag wat de financiële consequenties zijn van een onsamenhangend beleid in Vlaanderen. Komt daar nog bij dat ik de indruk heb dat binnen de provincies het wafelijzer gul gehanteerd wordt.

En wat zijn hiervan de financiële consequenties?

Een provincie kan maar een beleid voeren als ze daarvoor de middelen krijgt.

Vorig jaar werd de dotatie van de Vlaamse overheid verminderd. Het is niet ondenkbaar dat deze dotatie na het kerntakendebat verder afgeslankt zal worden. Een andere bron van inkomsten, de belastingen, zijn echter niet verminderd.

Ik kom daar straks nog op terug.

De provincie – en ik kan dat na het eerste jaar dat ik deel uitmaak van dit halfroond toegeven – voert een aantal taken zeer goed uit. Maar dit is enkel mogelijk door de ontvangsten, onder andere de ontvangsten uit belastingen.

DEBATTEN

Een bestuur dat een slecht beleid voert wordt daar meestal bij de verkiezingen voor afgestraft. Dus een bestuur dat te gul omgaat met de inkomende gelden, te gul omspringt met de Euro's en daardoor ook onnodig de bevolking en bepaalde groepen belast zou vroeg of laat bij de verkiezingen daarvoor de rekening gepresenteerd moeten krijgen. Zo zou het moeten zijn voor elk bestuur, dus ook voor het provinciebestuur. Maar dit geldt in de praktijk niet of nauwelijks voor de provincie.

Het nationaal beleid, zowel federaal als gewestelijk, wordt gevolgd door de kiezer. De media spelen daar uiteraard een belangrijke rol in. Hetzelfde geldt voor het lokale beleid, het gemeentelijke beleid. Als we de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar bekijken, zien we onmiddellijk dat één en dezelfde partij in de ene gemeente hoog scoort en in de andere laag. Dit heeft te maken met het gevoerde beleid. Er is dus zeker aandacht van de kiezer voor het nationale en lokale beleid.

Maar niet voor de provincies.

Voor het bestuur van de provincies is er amper aandacht.

De Waalse socialist Jules Destrée heeft reeds in zijn Lettre au Roi in 1907 de historische uitspraak gedaan "Sire, il n'y a pas de Belges". Een uitspraak die ondertussen reeds zijn waarheid heeft gekregen. Maar hetzelfde geldt voor de provincies. Mijn bescheiden uitspraak : "Voorzitter, er zijn geen provincialisten", wekt uiteraard minder belangstelling, maar is wel correct. Behalve dan diegenen om den brode, heeft er nauwelijks een kiezer interesse in de provincie.

Of dit provinciebestuur nu een grandioze meerjarenplanning heeft en een sterk beleidsplan en een sluitende begroting, dit alles heeft nauwelijks invloed op de resultaten van de provincieraadsverkiezingen. De resultaten zijn afhankelijk van de plaatselijke en nationale tendensen, niet van het provinciaal beleid. Ik vind dit toch een belangrijke stelling die ik u wou meedelen bij dit begrotingsdebat. Het versterkt alleen ons uitgangspunt dat de provincies fel afgeslankt dienen te worden. Een zo doorzichtig mogelijk beleid, meer subsidiariteit en een samenhangende en samenwerkende overheid zullen er toe bijdragen dat er minder belastingen zullen moeten geheven worden om nutteloze organen in stand te houden.

Sta mij toe dat ik als nieuw provincieraadslid – het is natuurlijk de vraag hoelang men zichzelf in dit halfroond een nieuweling mag noemen – maar sta mij toe dat ik enkele belangrijke bedenkingen mag uiten bij het tot stand komen van het begrotingsdocument.

Een begroting opstellen is geen sinecure. Ik sta altijd versteld van de veelheid aan documenten. Volgens artikel 66 § 2 van de provinciewet dient de begroting door de bestendige deputatie in de maand oktober aan de provincieraad, tezamen met de beleidsnota en nog andere documenten, te worden voorgelegd. Dit betekent dat het er in de praktijk op zal neer komen dat men op de verschillende departementen binnen de provincie de begroting reeds grotendeels voorbereid heeft voor de zomervakantie. Uiteraard zal de zomervakantie een moeilijke periode zijn om de begroting samen te stellen en te bespreken gezien de verlopen van personeelsleden en van leden van de deputatie.

Ook in gemeentebesturen wordt men hiermee geconfronteerd.

Volgens artikel 241 van de nieuwe gemeentewet vergadert de gemeenteraad ieder jaar op de eerste maandag van oktober om de begroting te bespreken.

In de praktijk wijken heel wat gemeenten hiervan af, omdat het gewoon niet mogelijk is om tegen begin oktober een goede begroting op te stellen. Men moet immers rekening houden met heel wat adviezen en inspraakmogelijkheden.

Hetzelfde geldt voor de provinciebegroting.

Ik ben ervan overtuigd dat het provinciebestuur een betere begroting zou kunnen afleveren indien de begrotingsbesprekingen twee maanden later zouden plaatsvinden. Natuurlijk zitten we hier met de bepalingen uit de provinciewet. Ik ken de sanctie niet die men voorziet voor een te laat voorgelegde begroting. Misschien is er geen sanctie. Maar ik wil vragen om mijn bedenking over dit onderwerp mee te nemen. De provincie vervult uiteraard een voorbeeldfunctie, maar men zou er op kunnen aandringen de provinciewet te wijzigen.

En ik zal ook toelichten waarom de Vlaams Blok-fractie ervan overtuigd is dat deze begroting omwille van het tijdsschema te onnauwkeurig is samengesteld.

Ik heb me de moeite getroost om het departement milieu wat nader te bekijken.

Het eerste waar ik naar zocht in deze begroting was het milieubeleidsplan en meerbepaald de verschillende acties die men volgend jaar voorziet of waarmee men volgend jaar van start gaat.

Maar men vindt in de verschillende begrotingsposten maar weinig informatie terug. Dus ik heb mij gewend tot de diensten. En inderdaad, men voorziet volgend jaar wel een aantal acties, maar dit zal nader bepaald worden in het milieujaarprogramma. En het milieujaarprogramma is nog niet klaar. Dus heeft men een aantal algemene posten in de begroting verhoogd en, als het nodig is, kan men nog altijd werken met een begrotingswijziging.

Maar – en ik kom er nog op terug bij de bespreking van het onderdeel milieu – dit is energieverstopping.

Een goede begroting kan pas tot stand komen als eerst de nodige adviezen en nodige documenten, zoals bijvoorbeeld het milieujaarprogramma, zijn opgesteld en goedgekeurd. Anders krijgt men een begroting met een gebrek aan visie.

Dat viel ook op in de toespraak van de eerste gedeputeerde.

Het onderdeel provinciaal milieubeleid kwam bij de afronding ter sprake in de toespraak van de eerste gedeputeerde, goed voor 11 regeltjes waarin uiteindelijk niet veel gezegd werd.

De eerste gedeputeerde heeft in het algemeen verwezen naar het milieubeleidsplan, maar niet concreet toegelicht wat men volgend jaar gaat ondernemen. Uiteraard kan men dat ook niet want... moet ik het nog herhalen ? Ik heb het reeds tweemaal gezegd.

Dit dus ter afsluiting van mijn pleidooi om liever de begroting later op het jaar voor te leggen, maar dan een begroting die compleet is, met een duidelijke visie.

Ik heb ook enkele bedenkingen bij deze begrotingsbesprekingen.

Ik heb vorig jaar tot mijn verwondering als nieuw provincieraadslid mogen vaststellen dat deze begrotingsbesprekingen zich uitspreiden over vier weken. Ik denk dat dit het voordeel geeft tegenover andere provincieraden dat men op een aantal zaken veel dieper kan ingaan. Het is wel een interessante werkwijze : besprekingen in commissies, besprekingen over de verschillende departementen en de algemene bespreking over de globale begroting. Dit heeft uiteraard het gevolg dat er op de commissies – afgezien van enkele technische zaken – waarschijnlijk minder vragen werden gesteld.

Waarom zou men op een commissie immers een vraag stellen als men hier in de provincieraad gedurende vier weken uitgebreid de kans daar toe heeft ?

Het huidige systeem heeft dus zijn voor- en nadelen.

Belangrijk bij de begroting die momenteel voorligt is het beleidsplan. Vorig jaar zaten we met een overgangsbegroting, een zogenaamd technische begroting. Bij deze begroting weten we eigenlijk ook niet waar we met deze provincie naar toe gaan. Het beleidsplan zal door het kerntakendebat ongetwijfeld doorkruist worden.

Begrotingstechnisch vond ik het zeer moeilijk om deze begroting door te nemen. De omschakeling naar euro is dan wel wettelijk geregeld, maar ik moet toegeven dat ik persoonlijk nog niet mee ben. Ik denk – en misschien zoals velen – nog steeds in franken.

Deze begroting kent een batig saldo.

Niet onbelangrijk om te vermelden is dat vooral de bijdrage uit belastingen zorgen voor dit batig resultaat. De grootste vorm van inkomsten bedragen de opcentiemen op de onroerende voorheffing en de algemene provinciebelastingen. Als we de ontvangsten met de uitgaven vergelijken, is er zowel in deze begroting als in de prognose voor de komende jaren steeds een negatief saldo dat voorlopig nog door de overboekingen wordt opgevangen.

De financiële ontwikkeling voor de komende jaren – terug te vinden in het financieel beleidsplan op pagina 37 - tonen aan dat de uitgaven de komende jaren steeds groter zullen zijn dan de inkomsten. Maar na een nauwkeurige ontleding van de cijfers komen wij tot het resultaat dat men bij de ontvangsten een groei van ongeveer 3 % raamt, terwijl men voor de uitgaven slechts een groei van 2 % raamt. Op die wijze schetst men een vertekend beeld. Waarschijnlijk overschat men de inkomsten en onderschat men de uitgaven.

DEBATTEN

Maar wat gaat men ondernemen indien deze prognose van de financiële ontwikkeling niet blijkt te kloppen ?

Zal men dan de inwoners in Oost-Vlaanderen met nieuwe belastingen opzadelen ?

Want het zijn juist de belastingen die de grootste koek uitmaken van de provinciale inkomsten. Het is interessant om de cijfers van de voorbije zes jaar eens te bekijken. Van 1995 tot deze begroting zijn de inkomsten uit provinciale belastingen met maar liefst 89,76 % gestegen. De provinciebelastingen maken nu reeds meer dan 58 % uit van de totale belastingen. Dat zal in het verleden veel minder zijn geweest.

Vorig jaar heeft de deputatie de inwoners in onze provincie een belastingverhoging cadeau gedaan. De opcentiemen zijn gestegen van 245 naar 295, de Algemene Provinciebelasting van 800 BEF naar 1 000 BEF, of 24,79 euro. De belastingverhoging werd vorig jaar nog gecamoufleerd. Wij zijn dat niet vergeten. Ik herinner mij nog het slotwoord tijdens de begrotingsbesprekingen van vorig jaar waar de eerste gedeputeerde ons voorhield dat een belastingsverhoging er niet zou komen en men gewacht heeft met de uitvoering van de fiscale reglementen tot na de eerste reeks begrotingswijzigingen. Maar zoals de Vlaams Blok-fractie reeds vorig jaar aankondigde is "uitstel geen afstel". De belastingen werden verhoogd.

Nogmaals willen wij er op duiden dat men de verlaging van de inkomsten van het Provinciefonds niet als oorzaak mag noemen.

Het is het beleid van de provincie dat de oorzaak is van de verhoging van de belastingen. Vorig jaar heeft de Vlaams Blok-fractie haar bedenkingen geuit bij de aanleg van het golfterrein, een overbodige luxe wanneer men de begroting niet zonder belastingsverhoging onder controle kan houden.

Dit jaar stelt onze fractie zich vragen bij de ingeschreven kredieten voor de herinrichting van het Huis van de Economie. Een investering van 300 000 000 BEF, of 7 400 000 euro is niet niks.

Wij stellen ons toch heel wat vragen bij dit dossier en ook bij de toekomst van de GOM.

Ook de voorziene kredieten voor het zwembad te Puyenbroeck vormen een belangrijke uitgave in deze begroting. De komende weken wordt de begroting in dit halfroond per departement besproken. Ik zal er vandaag dan ook niet langer over uitweiden.

Maar om af te sluiten kom ik tot de vaststelling dat het overzicht van de financiële ontwikkeling voor de komende jaren er niet positief uitziet. De prognose is maar tot 2005 gemaakt. In de financiële toestand in de prognose van 2005 is het gehele reservefonds – dat momenteel meer dan 17 000 000 euro of meer dan 710 000 000 BEF bedraagt – opgesoupeerd.

Wat zal het worden ? Bezuinigen of de belastingen nogmaals verhogen ? Of zal het kerntakendebat de verlossende engel zijn, door de bevoegdheden van de provincie te herschikken en hierdoor de provincie Oost-Vlaanderen te redden van deze financiële achteruitgang ?

In ieder geval keuren wij deze begroting niet goed.

Onze neen-stem is een duidelijke veroordeling voor de camouflagetruc van vorig jaar waarmee de deputatie nog eventjes trachtte te verbergen dat de belastingen zouden verhoogd worden.

We hebben toen duidelijk gesteld : uitstel is geen afstel. De Vlaams Blok-fractie vindt het een echte schande dat de deputatie deze verhoging nog trachtte te verbergen. Onze neen-stem vandaag is een dubbele veroordeling.

Dank u.

TOESPRAAK NAMENS DE AGALEV-FRACTIE

De heer Gillis

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Begrotingsbesprekingen in de provincieraad hebben steeds een beetje een onwezenlijk karakter. Ze beginnen zeer behoedzaam met een toespraak van de gouverneur, de dag nadien gevolgd door een toespraak namens de deputatie, meanderen rustig in totaal over een tiental zittingen heen en worden af en toe onderbroken om een aantal dossiers buiten begroting te behandelen.

Dit jaar komt daar nog eens de discussie over de kerntaken bovenop.

En net zoals het voor de begrotingsbesprekingen van de afgelopen jaren het geval was, ligt ook nu de uitkomst al vast. Ondanks zinnige en onzinnige bemerkingen en voorstellen van oppositie en meerderheid zal er in het ontwerp van begroting geen komma verschuiven, euro of geen euro.

En toch zou het aangewezen zijn om wijzigingen aan te brengen aan deze ontwerpbegroting 2002. Ze zit namelijk nogal slordig in elkaar.

Als gevolg van het feit dat zowel de toelichtingen bij de begrotingsartikelen als de algemene beleidsnota reeds in druk werden gegeven voor dat de tweede lezing van het begrotingsontwerp door de deputatie werd afgerond, zitten er nogal wat contradicties en onduidelijkheden in.

Zo is er in vele toelichtingen, vooral in de sector cultuur, expliciet sprake van "substantiële subsidieverhogingen", is er sprake van "globale verhoudingsgewijze herziening van subsidiebedragen", maar blijven de uiteindelijk ingeschreven bedragen op hetzelfde peil bevroren als deze van de begroting 2001.

Vandaag, net op het ogenblik dat deze zitting start, vinden we dan ook niet minder dan 28 errata aan deze toelichtingen aan deze begrotingsuitleg.

Alleen is men verre van volledig. Ik heb een vluchtige blik geworpen op deze errata en ik zal er een aantal opsommen die er niet in vervat zijn.

Andere toelichtingen bij begrotingsposten zijn dan weer dermate met elkaar in tegenspraak dat niet te achterhalen valt wat nu in feite de beleidskeuze is die de deputatie heeft gemaakt. Zo gaan wij bijvoorbeeld volgens toelichting 776 de Huysmanhoeve aankopen terwijl men uit toelichting 777 eerder kan afleiden dat de deputatie nog steeds van plan is om het geheel van de privé-eigenaar in erfpacht te nemen. Daar worden immers kredieten voorzien voor consolidatiewerken aan wat we in erfpacht gaan nemen. U ziet dat het duidelijk in tegenspraak is met elkaar.

Niet onbelangrijke investeringen zoals het Erfgoedmuseum te Ename of de oprichting van een Streekhuis te Aalst komen als een donderslag bij heldere hemel uit de lucht gevallen. En zijn, als we de flinterdunne dossiers bekijken, in feite initiatieven waarbij absoluut onduidelijk is waartoe ze zullen leiden of welke impact ze zullen hebben op de begroting van de volgende jaren.

Zo zou het toch wenselijk zijn om in een beleidsnota te vernemen of men van plan is om verschillende provinciale streekhuizen op te richten, of het streekhuis in Aalst het eerste in een reeks is. Hoeveel streken zijn er trouwens in onze provincie die daarvoor in aanmerking komen ?

Over een andere avontuur, het Erfgoedcentrum, zal ik het morgen, woensdag, hebben.

Even onbegrijpelijk is dat ondanks het feit dat de Mercator Hogeschool is opgegaan in een nieuw en groter geheel er in de ontwerpbegroting 2002 nog investeringskredieten staan ingeschreven. Waarom werden deze kredieten in juli, augustus of september niet geschrapt ?

Het ware trouwens misschien eerder aangewezen om een substantieel krediet in te schrijven om allerhande statutaire eigenaardigheden met serieuze financiële gevolgen voor het personeel te compenseren. Hoe dan ook zal daar in een eerste begrotingswijziging moeten aan verholpen worden. Ofwel komt er vanwege de bestendige deputatie tijdens de zitting een amendement op het begrotingsontwerp.

Over een aantal van deze bemerkingen kon in de voorbereidende commissies toelichting worden gegeven en even zoveel keren diende jammer genoeg zowel de bevoegde gedeputeerde als de administratie het antwoord op gerichte vragen schuldig te blijven. Als voorbeeld geef ik de vzw Nemrod.

We moeten in deze begroting ook vaststellen dat bedragen die expliciet in door de provincieraad gestemde beleidsplannen worden vastgelegd, bijvoorbeeld de 8 000 000 BEF steun aan natuurverenigingen voor de aankoop van natuurgebieden als onderdeel van het provinciaal natuur- en milieubeleidsplan, slechts gedeeltelijk werden ingeschreven.

Verklaring in de commissie : "Uit onze contacten met het veld is gebleken dat er in feite onvoldoende projecten in voorbereiding zijn waardoor de inschrijving van 8 000 000 BEF niet echt nodig is."

Waarvan akte.

Het lijkt mij dat dit de enige begrotingspost is waarop men zo een werkwijze hanteert.

DEBATTEN

Dit zal zeker het voorwerp uitmaken van één van de Agalev-amendementen op deze ontwerpbegroting.

Andere kredieten worden voor de elfendertigste keer ingeschreven. We gaan nog maar eens de Bank van de Arbeid renoveren en ombouwen tot Economisch huis. We gaan nog maar eens de Zwalmolen restaureren en renoveren. We gaan nog maar eens 30 000 000 BEF inschrijven om eigen natuurgebieden aan te kopen. Dat zijn allemaal mooie zaken, allemaal zaken die er al eerder in stonden en die ook al eerder in beleidsverklaringen stonden. Maar of de bestendige deputatie zich voor dossiers echt zal inzetten, is nog af te wachten. En als het in 2002 niet lukt is er nog altijd de ontwerpbegroting 2003, 2004, 2005,...

Zoals hier ooit door een vroegere gedeputeerde werd gesteld : het inschrijven van kredieten schept enkel een mogelijkheid, maar is nooit een engagement om het geld ook echt uit te geven.

Om iedereen te vriend te houden binnen de deputatie worden nominatimsubsidies ingeschreven ten gunste van organisaties en vzw's die in feite geen werking hebben of zullen bijvoorbeeld in het kader van de ontwikkelingssamenwerking, los van het door deze provincie uitgestippelde regiobeleid terug subsidiereglementen worden opgezet om project x of z van deze of gene organisatie te kunnen ondersteunen. Dit is terug naar het verleden.

Ook blijft men een aantal beslissingen voor zich uit schuiven. Zo wordt er niet voor de eerste keer in de beleidsnota gesteld dat "inzake de toekomst van de voormalige scheepswerven te Baasrode er door de bestendige deputatie nog geen officieel standpunt is ingenomen".

Zo is het ook nog altijd onduidelijk welke uitbatingsformule men overweegt voor het golfterrein in Puyenbroeck, hoeveel exploitatiemiljoenen er jaarlijks door de provinciebegroting zullen worden bijgepast.

Ook hierop zullen we tijdens het debat terugkomen, want het wordt nu toch eens echt tijd, nu alle gegevens al geruime tijd op tafel liggen, om een aantal knopen door te hakken.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Zoals gezegd ligt de toekomst van deze begrotingsbespreking reeds vast. De meerderheid zal alles wat haar wordt voorgelegd goedkeuren. Dit zal de Agalev-fractie er echter niet van weerhouden om haar werk te doen tijdens deze begrotingsbespreking. Constructief oppositie voeren waar kan maar evengoed de nodige pertinente vragen stellen bij zaken die een hoog nonsensgehalte hebben. En het spreekt vanzelf dat men vanwege onze fractie ook een aantal amendementen mag verwachten.

Dank u.

TOESPRAAK NAMENS DE VU-ID-FRACTIE

Mevrouw Storms

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

We kunnen er eigenlijk niet omheen, in het politieke partijenlandschap heeft het de laatste maanden al sterk gerommeld. Het voorbije weekend is de CVP van naam veranderd - het is nu de CD&V - en ook de SP staat een naamswijziging te wachten. En het schouwspel binnen de Volksunie heeft iedereen natuurlijk breeduit in de media kunnen volgen.

Nadat de banden tussen VU&ID officieel werden verbroken, hebben de VU-leden op 15 september in een referendum over de toekomst van de partij beslist dat de Volksunie ophoudt te bestaan. Dit is een historisch feit. De spelregels bepaalden immers dat 50 % van de uitgebrachte stemmen nodig was om de naam "Volksunie" en het logo te mogen verderzetten. Geen van de drie naar de gunst van de leden dingende projecten behaalde deze drempel.

Wat betekent dit concreet voor onze fractiewerking binnen deze raad ?

Kerste Van Grembergen en ikzelf waren mede-indieners van het project "De toekomstgroep", met Annemie Van de Casteele als woordvoerder.

In november houden de Toekomstgroep en ID21 gezamenlijk een stichtingscongres waarop we een politiek project willen uittekenen dat verder bouwt op de federalistische en basisdemocratische lijnen van ons politiek verleden.

In deze raad blijven wij verder werken onder onze "oude naam", VU-ID. Dat is zo bepaald in de spelregels. Wij zullen vanuit eenzelfde achtergrond als vroeger ons steentje blijven bijdragen aan het debat in de provincieraad, hoewel dit met twee, slechts met twee, wat niet altijd even gemakkelijk is.

Na een jaar te hebben meegedraaid in de provincieraad, soms met vallen en opstaan, zijn wij overtuigd van het belang van het intermediair niveau in onze Vlaamse bestuursstructuur en geloven wij dat de provincieraad als democratisch verkozen orgaan moet uitgroeien tot een forum voor een volwaardig politiek debat op streekniveau.

We hebben het voorbije jaar wel moeten vaststellen dat bepaalde beleidsdomeinen gekenmerkt worden door een democratisch deficit en een gebrek aan transparantie.

Ik denk hierbij aan de vzw EROV die een subsidie van 1 027 465 euro ontvangt. Ik denk ook aan de GOM, die in 2002 een subsidie van 632 113 euro zal ontvangen, en niet in het minst denk ik aan de vzw Toerisme Oost-Vlaanderen waarvoor op de begroting 2002 kredieten ten bedrage van 3 242 459 euro zijn voorzien.

Deze drie niet democratisch gelegitimeerde structuren voeren belangrijke beleidstaken uit waarvoor zij aanzienlijke subsidies ontvangen en dit zonder enige mogelijke directe controle op en zonder enige evaluatie van de aanwending van deze middelen door de provincieraad, zonder enige mogelijke beleidssturing vanuit deze raad. Dit democratisch deficit, Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, stuit ons tegen de borst en wij roepen onze collega-raadsleden op om dit aan te klagen bij de hogere beleidsvoerders, elk binnen de eigen partij.

Het kerntakendebat kan hier perfect worden voor aangegrepen.

Bij de intercommunales, waar het democratisch deficit eigenlijk even schrijnend is, brengt het nieuwe decreet op de intergemeentelijke samenwerking enig soelaas. Het decreet voorziet in een aantal maatregelen die de democratisering van de intergemeentelijke samenwerking beogen, zoals de bevestiging door de provincieraad van het mandaat van de vertegenwoordiger voor elke algemene en buitengewoon algemene vergadering, verslag door de benoemde bestuurders tijdens een openbare vergadering van de provincieraad over de uitoefening van hun mandaat en het verstrekken van toelichting bij het beleid en dit tweemaal per jaar, het inzagerecht van de provincieraadsleden op de Griffie in de notulen van de raad van bestuur of van de raad van bestuur en het directiecomité, naargelang het geval.

Voor de toepassing van deze maatregelen is er geen overgangperiode voorzien.

Hoe zullen deze specifieke verplichtingen in de praktijk worden omgezet ?

Wij kijken er naar uit.

Vanuit de VU-ID-fractie zullen wij er alleszins nauwlettend op toezien dat deze verplichtingen werkelijk tot een democratische terugkoppeling vanuit de intercommunales naar de provincieraad zullen leiden.

In het streven naar een democratische en transparante beleidsvoering is een duidelijke en regelmatige communicatie over de beleidsdaden naar alle Oost-Vlaamse burgers van primordiaal belang.

De bestendige deputatie heeft dit heel goed begrepen en heeft het budget "administratieve werkingsuitgaven voor informatie en public relations" sterk verhoogd ten nadele van de "administratieve werkingsuitgaven voor audiovisuele informatieverstrekking en public relations". Er is dus een duidelijke keuze gemaakt voor de geschreven media. De keuze voor het project Mediaciti en de Centrale Media aankoop kunnen wij enkel maar toejuichen want het biedt kansen om de provinciale reglementen en prijzen – waar wij na één jaar in deze raad nog geen totaal zicht op hebben – bij de bevolking bekend te maken. Dit verdient alleen maar een proficiat.

DEBATTEN

De uitgave van een jaarlijkse nieuwsbrief maakt ons daarentegen minder enthousiast. Een jaarlijkse nieuwsbrief biedt geen garantie om een vaste en vertrouwde band met de bevolking van Oost-Vlaanderen op te bouwen. Daarvoor is de frequentie van uitgifte te laag. Wij zouden eerder geopteerd hebben voor het bundelen van "Oost-Vlaanderen Informeel" en de andere sectorale tijdschriften om alzo met de vrijgekomen middelen één tijdschrift te maken dat verschillende keren bus aan bus kan verspreid worden.

Is de keuze voor de jaarlijkse nieuwsbrief reeds definitief of heeft de bestendige deputatie de optie voor één tijdschrift nog open gelaten ?

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, vorig jaar stonden wij hier voor het eerst, twee neofieten vol dromen en verwachtingen, vol onzekerheid ook over hetgeen een zitje in deze raad ons zou brengen. Wij zijn snel met beide voeten op de grond gezet. Een provincieraadmandaat slurpt veel vrije tijd op, vraagt zeer veel werk, zeker als oppositielid tegen een mammoetcoalitie.

Wij werden geconfronteerd met heel wat dossiers die reeds jaren aanslepen en reeds een hele geschiedenis met zich meedragen, zoals bijvoorbeeld de aanpassings- en verbouwingswerken aan de Bank van de Arbeid of het Huis van de Economie. Mijn voorganger sprak daar al van en waarschijnlijk zal mijn opvolger in deze raad er ook nog over spreken.

Of wat te denken van de voormalige scheepswerven te Baasrode ? Ook dit dossier sleept al jaren aan en is een typevoorbeeld van dossiers waar de bestendige deputatie niet goed weet welke richting ze wil uitgaan. Ik heb in deze raad de gedeputeerde al horen verklaren dat de provincie bereid was de site voor een symbolische frank aan de Vlaamse overheid te verkopen. In de beleidsnota staat nu te lezen dat de bestendige deputatie nog geen officieel standpunt heeft ingenomen. In de vierde commissie wordt dan weer gezegd dat aan de technische dienst de opdracht is gegeven een kostenraming op te stellen voor de restauratie van een deel van de site.

Ook bij meer recente dossiers zie ik vaak een gebrek aan voldoende studiewerk op voorhand, een gebrek aan planning en blijkt mettertijd dat de kosten bij het begin van het project lager zijn geraamd en alles bij elkaar genomen veel hoger uitvallen. Zo bijvoorbeeld de aankoop van het pand gelegen aan de Pelikaanstraat-Abeelstraat dat voor de uitbouw van het provinciaal archief is bestemd. Bij de goedkeuring van de aankoop van het pand werd ons verzekerd dat stabiliteit geen probleem zou zijn. Nu blijkt dat er toch stabiliteitswerken moeten worden uitgevoerd.

Waar zal dit eindigen ?

Dezelfde vaststelling geldt voor het golfterrein in Puyenbroeck.

Onder het mom van democratisering van de golfsport wordt er voor 2002 1 487 362 euro uitgetrokken voor de eerste fase in de aanleg van het golfterrein. Maar ook hier zijn er nog meer vragen dan antwoorden : de plannen blijken steeds te wijzigen. Hoe zit het met de uitbatings- en onderhoudskosten ? Zal het provinciepersoneel instaan voor de uitbating en het onderhoud van het golfterrein of zal dit worden uitbesteed ? Zullen de prijzen voor een partijtje golven werkelijk zo democratisch zijn als wordt beweerd ?

Wij hadden gehoopt dat het makkelijker zou zijn om de nieuw door de bestendige deputatie aangekondigde initiatieven te doorgronden. Maar ook dit blijkt ijdele hoop te zijn. Het zou misschien geen slecht idee zijn om de provincieraadsleden niet enkel uit te rusten met een computer – hetgeen wij trouwens zeer appreciëren en ons werk al heel wat heeft vergemakkelijkt - maar ook met een glazen bol. Zo kunnen wij misschien te weten komen wat de bestendige deputatie van plan is met het Streekhuis in Aalst en met het Erfgoedcentrum in Ename ? Of staat deze twee dossiers hetzelfde lot te wachten als het Boelwerfdossier ? Of zullen er na een eerste kostenplaatje nog vele kostenplaatjes volgen ?

Vorig jaar heeft de bestendige deputatie zich niet echt populair gemaakt met de forse belastingverhoging die zelfs voor verdeeldheid binnen eigen rangen had gezorgd. Dit jaar is de bestendige deputatie een charmeoffensief begonnen door allerlei nieuwe initiatieven in verschillende beleidssectoren aan te kondigen. Na één jaar provincieraadwerking zijn wij nog niet in staat om een totaalbeeld te vormen van het beleid van de bestendige deputatie.

Wij zijn er wel van overtuigd dat wij – en dat tonen de bedenkingen bij de net vermelde dossiers aan – op een andere wijze zouden tewerk gaan en waarschijnlijk ook andere accenten zouden leggen. Daarom kunnen wij dit ontwerp van begroting niet goedkeuren.

Het komende jaar zullen we opnieuw proberen ons constructief op te stellen en op onze manier ons steentje bij te dragen aan het debat in deze raad. Want, ik zei het al, wij blijven geloven dat de provincieraad als democratisch verkozen orgaan moet uitgroeien tot een forum voor een volwaardig politiek debat op streekniveau. En daar zijn wij allemaal verantwoordelijk voor.

Dank u.

TOESPRAAK NAMENS DE VLD-FRACTIE

De heer Beke

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Zowat een jaar geleden werden we door de Oost-Vlaamse burgers verkozen tot provincieraadsleden. Deze provincieraad is dus het democratische politieke forum van de provincie Oost-Vlaanderen. Wij kregen het vertrouwen van de kiezers. Onze verantwoordelijkheid is ervoor te zorgen dat we een goed bestuur zijn en dat we ertoe bijdragen om Oost-Vlaanderen een provincie te laten zijn waar het goed is om te leven, te wonen en te werken.

We moeten permanent op zoek gaan naar het juiste evenwicht tussen de natuur - het ecologische, de economie, de mobiliteit, de ruimtebestemming en de vrijetijdsbeleving. We opteren dus met zijn allen voor een dynamische provincie maar ook voor een vooruitstrevende cultuur en welzijnsbeleid, voor goede educatieve voorzieningen. Wij willen aandacht voor de landbouw en de gezondheidszorg. Wij willen de burger voldoende ruimte en kansen geven zodat zij of hij zich vrij kan ontplooiën.

Het beleidsplan 2001–2006, dat in juni werd goedgekeurd, is een soort contract dat wij met de Oost-Vlaamse burger hebben afgesloten.

Iedere burger weet dus wat we in die periode nastreven en wensen te realiseren.

In de voorbije maanden werden reeds een aantal beleidsdoelen bereikt. Er is heel wat voorbereidend werk geleverd voor de realisatie van projecten volgend jaar en in de komende jaren.

Elk jaar zal de VLD een balans opmaken en waar het moet het beleidsplan bijsturen. De jaarlijkse begroting geeft nauwkeurig weer wat het komende jaar zal worden gerealiseerd. De VLD heeft met aandacht naar de begrotingstoelichtingen van de deputatie geluisterd. Mijn fractie kan zich akkoord verklaren met de uitgestippelde beleidslijnen en de daarvoor nodige begrotingsmiddelen. Dit neemt evenwel niet weg dat we bij bepaalde beleidsinzichten vragen hebben of meer uitleg, garanties of bijsturingen verwachten. Ik verwijs hierbij naar de tussenkomsten vanwege mijn fractieleden.

De globale stijging van de begroting bedraagt 1,61 %. Deze norm is lager dan deze die door de federale regering wordt gehanteerd. Desondanks wordt het realiseren van een aantal doelen mogelijk. Bovendien voorziet de begroting in een batig saldo. Bijzonder gelukkig is de VLD-fractie over de volgende toezegging van de deputatie : “een deel van de supplementaire ontvangsten gedurende de eerste jaren van de legislatuur te reserveren voor het dekken van de gewone uitgaven gedurende de laatste jaren van de legislatuur, en dit om de fiscale druk de volledige legislatuur op het huidig niveau te bevrozen”. Dat betekent dus geen belastingsverhoging in de komende jaren, wat zelfs neerkomt op een geleidelijke vermindering door de niet-indexering en door de stijgende inkomsten van de belastingplichtigen. Onze provinciebelasting dekt nu 58 % van onze totale inkomsten, het Provinciefonds daartegenover amper nog 10 %. Het provinciemiljard werd nu doorgesluisd naar het Gemeentefonds. Men zou ook kunnen zeggen dat de verhoging het voorbije jaar van de provinciale fiscaliteit - nu in elke Vlaamse provincie doorgevoerd - de gemeente met één miljard is ten goede gekomen.

Dergelijke onderlinge verschuivingen zullen wellicht na het kerntakendebat tussen de drie Vlaamse bestuursniveaus grootschaliger plaatsvinden maar moet voor de burger zelf een nuloperatie zijn, althans de intentie van de Vlaamse regering.

Maar het is daarom nu wel oppassen dat er geen operaties plaatsvinden zoals recent met het Investeringsfonds.

DEBATTEN

Bij deze operatie gaat de Vlaamse ambtenarij ook niet vrijuit. Na een recente interventie vanwege de VVP zegden de ministers van Binnenlandse Aangelegenheden en van Financiën toe deze aangelegenheid opnieuw te willen bekijken. De VVP stelt voor te werken met een voorafname van het investeringsfonds ten behoeve van de provincies.

De vereenvoudiging van de APB-aangifte vindt de VLD-fractie bijzonder positief. Hiermee wordt een belangrijk streefdoel van de VLD, namelijk de 'administratieve vernieuwing en dus vereenvoudiging', in onze provincie geconcretiseerd. We vragen de deputatie deze weg verder te bewandelen. Daar hoort ook bij een eenvoudige loketfunctie naar de burger toe of met andere woorden eenvoudige en gemakkelijke communicatiemogelijkheden in goed verstaanbare teksten en 'klantgerichte' ambtenaren.

De begroting van 2002 laat continuïteit van het beleid toe maar voorziet tevens in nieuwe beleidsaccenten en een aantal belangrijke projecten. De werkingskosten van de provincie blijven stabiel. De personeelsuitgaven door indexering en CAO-aanpassingen stegen met een redelijke 3,4 %. Evenwel stijgen vooral de overdrachten met 10 % en de schulduitgaven met 9,3 %. Zij financieren de nieuwe projecten of laten verhogingen toe in reeds bestaande. We overlopen er enkele.

De betoelaging van de fractiesecretariaten krijgt onze goedkeuring omdat ze eindelijk een professionele ondersteuning van het fractiewerk mogelijk maakt en aldus tevens zal bijdragen tot een betere mandaatuitoefening van de raadsleden en hun communicatie met de burger kan verbeteren.

Een belangrijk project voor 2001 is ongetwijfeld het overdekte zwembad en verblijfsaccommodatie in Puyenbroeck - 11 600 000 euro of zo een kleine 500 000 000 BEF -, zowat van dezelfde orde als de mogelijke participatie in het Forum-project . Uiteraard zal deze realisatie een meerwaarde geven aan het domein. Maar toch moeten we de vraag stellen naar het mogelijk aantal gebruikers, dus de rentabiliteit van deze investering. Ook in het domein De Gavers investeren we in een nieuw zwembad. De provinciale recreatiedomeinen worden uitgebreid tot belangrijke streekgerichte en bovenlokale recreatieparken. Wij steunen de gedeputeerde Van Gaeveren in zijn doelstelling deze domeinen kwalitatief te verbeteren en de aantrekkingskracht ervan te vergroten. De nieuwbouw van het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek, de restauratie van de Sint-Baafskathedraal, het Huis van de Sport en de realisatie van het Economisch Huis zijn eveneens grote uitgaven. De VLD twijfelt niet aan het nut ervan. Evenwel willen wij hierbij dat naast degelijke bouwwerken en goede architectuur vooral de functionaliteit voorop staat.

Wij willen dus dat de deputatie deze bouw dossiers als goede huisvaders opvolgt en waar nodig tijdig ingrijpt.

Onze budgettaire ruimte laat geen ontsparingen toe.

Voor de VLD blijft de financiële redelijkheid belangrijk. We kijken dus wel met enige bezorgdheid naar de stijgende uitgaven en naar de veelheid van realisaties die op het getouw staan en nog op ons afkomen.

We zullen dus selectief moeten zijn, kritisch en vooral keuzes moeten maken, willen we onze beleidsdoelstellingen realiseren. Ook investeringen in andere streken van de provincie zijn voorzien : een streekhuis in Aalst, de Huysmanhoeve te Eeklo, de Zwalmolen te Zwalm en, niet te vergeten, de site van Ename waar een Erfgoedcentrum wordt gebouwd. Het project Ename is ongetwijfeld een belangrijke realisatie van en in onze provincie. Evenwel vragen wij of geplande congresinfrastructuur niet te hoog is gegrepen ?

Graag ontvangen we nadere toelichting over de capaciteit, de inrichting, de geraamde kostprijs en het aantal te verwachten congressen en studiedagen.

In haar toelichting stelt de deputatie dat de budgetten voor cultuur en sociale zaken meer dan verdubbeld zijn gedurende de laatste vijf jaar.

Dit illustreert dat onze provincie cultuur en welzijn als actieterreinen hoog in het vaandel draagt. We mogen er al trots op zijn dat in onze provincie belangrijke culturele evenementen plaatsvinden en dat haar hoofdstad terecht wordt betiteld als de culturele hoofdstad van Vlaanderen en zelfs een Europese en internationale uitstraling bezit. De Vlaamse Opera, het Internationaal Filmfestival, het Festival van Vlaanderen, het Kunstencentrum Vooruit en het Publiektheater, het zijn onze culturele ambassadeurs ! De VLD steunt ten volle de substantiële verhoging voor deze subsidies.

Voor de Vlaamse Liberalen en Democraten is cultuur belangrijk tevens ook wat betreft de kleinere initiatieven. Gelukkig zijn we met de verdere restauratie van het Caermersklooster weer een stap dichterbij de realisatie van een volwaardig kunst- en cultuurcentrum. Graag vernemen we van de bevoegde gedeputeerde wanneer het project volledig zal zijn afgewerkt.

Ook van de andere beleidsdomeinen worden belangrijke doelstellingen voorop gesteld in onderwijs, landbouw, sport, mobiliteit en in het bijzonder in het fietsenbeleid, het toerisme en de informatica, met het E-government, het GIS, de planregisters en het vergunningenregister.

Belangrijke realisaties zijn het Ruimtelijk Structuurplan en het Provinciaal milieubeleidsplan. We kijken nu uit naar de omzetting ervan in een concreet jaarplan met daarin de te voeren acties rekening houdend met een degelijke financiële spreiding.

Het ROM-project moet nu verder worden aangepakt in een strategische planning en in uitvoerend beleid, dat evenwel van dichtbij door de provincieraad moet kunnen worden gevolgd.

Wat is de timing voor het ROM-project in de Denderstreek ?

Voor de VLD moet het Ruimtelijk Structuurplan van de provincie vooral de leefbaarheid centraal stellen. Het is zoeken naar een goed evenwicht tussen de diverse activiteiten en vooral tevens een geconcentreerde bundeling in de stedelijke gebieden en de leefbaarheid van de perifere regio's beogen. Het Ruimtelijk Structuurplan moet daarnaast voldoende ademruimte bieden aan de grootstad Gent, die voor onze provincie een hartfunctie vervult. Gent dient zijn grootstedelijke functies ten volle waar te maken. Vanuit haar bovenlokale en streekfunctie is het belangrijk dat de provincie hier al toe bijdraagt.

In de begroting 2002 zijn er een aantal projecten weerhouden : het Caermersklooster, het Huis van de Sport, het Economisch Huis, de restauratie van de Sint-Baafskatedraal, het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek, het EROV-promotiecentrum voor streekproducten in het Vleeshuis, de uitbreiding van de infrastructuur van de uitleendienst, de nieuwe huisvesting voor het provinciaal archief, de erfpacht in het seminarie van de internationale Vlerickschool.

Dit zijn allemaal projecten van en voor de provincie, met een meerwaarde en dus een bijdrage tot de verbetering van de grootstedelijke functie van de stad Gent. Omgekeerd geven ze door hun aanwezigheid in onze prachtige hoofdstad tevens een meerwaarde aan de provincie en dragen ze bij tot een positieve uitstraling. Echter in haar zorg voor alle gebieden van de provincie realiseren we veel meer dan enkel in de hoofdstad van Oost-Vlaanderen.

Op het vlak van de economie krijgt deze streekgerichte aanpak onze volle steun. Boven al de initiatieven van de bedrijfsincubator en een initiatief voor sociale economie genieten onze waardering.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, tot slot wil ik nog even stilstaan bij het project, het 'Forum'.

Hier zal de VLD eveneens niet afwijken van haar visie.

Er moet ruimte komen voor dynamiek, vernieuwing en bijgevolg voor het realiseren van interessante culturele projecten. Maar telkens zullen we dat toetsen aan de financiële 'orthodoxie'. Het geld van de burgers moet doordacht worden besteed. De projecten moeten verantwoord zijn.

Wat het forum betreft is het standpunt van de VLD duidelijk : we zijn bereid te participeren.

Evenwel verbinden wij daaraan enkele voorwaarden, onder andere :

1. is het in de eerste plaats een Vlaams project en dient dus de Vlaamse overheid zo spoedig mogelijk de beslissing te nemen of ze dit project wil of niet ;
2. dient de participatie van de provincie beperkt te blijven tot 500 000 000 BEF ;
3. we stellen als voorwaarde dat de bijdrage in de exploitatie niet meer mag bedragen dan deze welke we toekennen aan andere grote kunst- en cultuurevenementen ;
4. moet er een zichtbare return zijn voor de provincie. Op deze laatste voorwaarde ga ik in het cultuurdebat concreter in.

Als het project realiseerbaar blijkt dan ben ik ervan overtuigd dat het een extra uitstraling geeft aan de provincie Oost-Vlaanderen. Ik wil erop aandringen bij de bevoegde commissie van Cultuur, en uiteraard bij de provincieraad, dit dossier actief te blijven volgen.

DEBATTEN

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, we beleven een turbulent politiek najaar. De verschrikkelijke gebeurtenissen in de VS doen ons nadenken over onze kwetsbaarheid, maar tevens ook over tot wat fanatisme leiden kan. Meer dan ooit hebben we als politici, voor wie de democratie dierbaar is, de plicht te ijveren voor een harmonieuze samenleving. De weerslag van dit gebeuren veroorzaakt in de hele wereld een nagolf : onzekerheid en economische verstoring.

Ongetwijfeld zullen we in de komende tijd in ons provinciaal beleid er ook mee geconfronteerd worden. Maar dat is in wezen de kerntaak voor de politiek : antwoorden vinden op de nieuwe uitdagingen, antwoord geven aan datgene wat nog niet af is, aan het nog betwiste en aldus het pad effenen langs waar de burger in relatie tot de samenleving aldus tot volledige zelfontplooiing kan komen. Daartoe moeten obstakels worden weggenomen of bruggen worden gelegd. Dat is dé opdracht van de politiek, ook van onze provinciale politiek.

En dat brengt mij bij de uitdaging waar we voor staan: het debat over het nieuwe Vlaamse binnenlandse bestuur, waarin de provincies een beduidende plaats toebedeeld krijgen. We weten op dit ogenblik respect af te dwingen door kritisch na te denken en onze visie neer te schrijven. Het daarmee gepaard gaande debat in de provincieraden geeft niet alleen een democratische legitimatie, maar versterkt eveneens het gezag van de provincies als democratisch politieke fora. Wie dat betwijfelt is ter kwader trouw.

Denk vrij en kritisch, maar open van geest en toekomstgericht. Wat we vandaag vanzelfsprekend vinden, is dat morgen niet meer. Laat ons alle raadsleden, gedeputeerden, ambtenaren, gouverneurs een nieuw provincieconcept uittekenen dat bovenlokaal, streekgericht en ondersteunend is. Mijn ervaringen en gesprekken leren mij dat we hoopvol mogen zijn. Maar ik ervaar tevens nog steeds dat praten over de provincies nog voor velen blijkbaar een ontdekking is. Zoals men zegt : onbekend is onbemind. De collega's die een gemeentelijk mandaat vervullen zijn bijzonder goed geplaatst om in dit debat de bovenlokale meerwaarde van de provincie aan te brengen, want zij ervaren dat op het werkveld.

'Luctor et emergo' heb ik reeds vaak in herinnering gebracht. Ik ben er meer dan ooit door beziel.

Collega's, het wordt wel even wennen ook in dit halfroond. De CVP is nu CD&V, de SP moeten we wellicht binnenkort aanspreken met *SP.a* en onze collega's van VU-ID hebben eveneens een andere gedaante aangenomen.

Spreken we nu over Toekomst ?

Graag had ik hierbij wat persoonlijke mijmeringen gegeven maar dat doe ik wel eens op een ander moment.

De VLD is en blijft een rijke voedingsbodem. Onze idealen zijn vernieuwing, verdraagzaamheid, humanisme, het centraal stellen van de burgers, pluralisme, openheid, een modern democratische Vlaamse samenleving. Dat zijn onze toekomstgerichte liberale streefdoelen.

Laat ons samen werken – het is een uitnodiging aan u allen - aan de bevrijding van de mens en hem alle kansen geven tot maximale zelfontplooiing.

Collega's, de VLD-fractie staat achter het beleid van deze VLD-, CD&V- en SP-meerderheid. We zullen de begroting dan ook goedkeuren.

Dank u.

Applaus

TOESPRAAK NAMENS DE CD&V-FRACTIE

De heer Liebaut

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Wat de naamswijziging betreft is het zo dat ik deze nacht nog een fax gestuurd heb naar de echte voorzitter van deze raad, maar blijkbaar is die brief door de personeelwissel wat het voorzitterschap betreft bij de echte voorzitter blijven liggen. In die brief staat dat wij inderdaad in het congres van Kortrijk beslist hebben de naamswijziging door te voeren en zoals al dikwijls door de collega's hier is meegedeeld. Het wordt dus Christen Democratisch en Vlaams, of CD&V.

Ik hoop dat wij voortaan, Mijnheer de Voorzitter, in die terminologie zullen aangesproken worden omdat wij ons onder die vlag willen manifesteren.

Wat de begroting betreft is het duidelijk een voorzichtige begroting.

De zeer geringe groei van de gewone dienst ten overstaan van 2001 met amper 1,61 % bevestigt deze vaststelling. De sterke stijging van de buitengewone dienst is, zoals uiteengezet door de eerste gedeputeerde, niet meer dan een toeval, namelijk het gevolg van een boekhoudkundige operatie waarvan we eigenlijk de echte gevolgen allemaal samen nog moeten ondergaan.

Het is duidelijk dat die bedachtzaamheid terecht is.

Allerlei omstandigheden dwingen daartoe.

Er is de ingrijpende hervorming van de provinciale boekhouding, wat de leesbaarheid van de begroting zeker niet zal vergemakkelijken. Degenen die dat op het gemeentelijke vlak hebben mogen ervaren, weten dat het inderdaad zo is.

Maar anderzijds – en dat is paradoxaal – zal het uiteraard een instrument zijn dat veel meer duidelijkheid zal scheppen wat de financiële situatie en de besteding van de middelen betreft.

Maar goed, er is :

- de ingrijpende hervorming van de boekhouding ;
- het takendebat dat op gang is, er is de optie van de Vlaamse regering om het Provinciefonds – wie het begrijpe moet het eens uitleggen – af te bouwen en nu is ook nog het Investeringsfonds voor de provincies zonder meer geschrapt ;
- het beperkt effect van de alles samen genomen beperkte belastingverhoging die vorig jaar noodgedwongen hier werd aanvaard door alle meerderheidsfracties en zonder interne verdeeldheid.

De actuele onzekerheid omtrent de evolutie van de economische conjunctuur – en dat is bijzonder heet van de naald – levert eveneens steun aan de keuze om de wegen van de budgettaire voorzichtigheid te bewandelen.

Terecht lijkt ons ook de optie om het deel van de gewone inkomsten door te sluizen naar een gewoon reservefonds. Dat zal inderdaad moeten helpen om in de komende jaren de belastingdruk te beheersen, want uit het financieel beleidsplan - laatste bladzijde van het plan - blijkt zeer duidelijk dat de budgettaire toestand van onze provincie hoe dan ook precair blijft. Het zou wel eens kunnen dat, na de vette jaren die we beleefd hebben, de problematiek van het financieel evenwicht alleen maar toeneemt. Dus het is een wijze beslissing van de deputatie om een deel van de huidige middelen te reserveren voor de komende jaren.

Volgend jaar, Collega's, krijgen we een ander soort begroting omwille van dat boekhoudkundig systeem en over enkele jaren zal die begroting er nog eens anders uitzien omwille van de veranderde taaktoewijzing aan de provincies.

Maar een beetje afwisseling in het leven scherpt de aandacht.

De twee vooruitzichten roepen evenwel vele vragen op die ongetwijfeld in de toekomst deze raad zullen bezig houden.

DEBATTEN

Actueel is echter de vraag of vandaag een ander soort begroting mogelijk en wenselijk is. Het is uiteraard een academische vraag, dat begrijp ik ook, maar het is niettemin toch een nuttige vraag. Het antwoord op de vraag wordt bij voorbaat ingesnoerd door de beschikbare financiële middelen die zijn wat ze zijn, door de heersende belastingdruk waarvan iedereen zegt dat hij zeker niet mag verhogen, door de wettelijke beperkingen die het provinciaal niveau zijn opgelegd, de aanwezigheid van een noodzakelijk voldoende groot draagvlak bij de Oost-Vlaamse bevolking om een andere politiek te voeren, enz... Het zijn uiteraard voorwaarden die bij voorbaat het herzien ten gronde van een dergelijke begroting beperken en dirigeren.

Bij het voorbrengen van de opeenvolgende begrotingen heb ik in deze raad nog maar zelden horen pleiten voor fundamentele ingrepen. Ook deze namiddag zijn in deze raad een aantal kritische bemerkingen gemaakt door onze collega's van Agalev, de Volksunie en het Blok, maar eigenlijk gaat het zelden over fundamentele opties om te komen tot een ander uitzicht van een begroting. Ik denk dat de kritische technische bemerkingen die onder andere onze collega Gillis gemaakt heeft, er een deel ongetwijfeld terecht zijn, voor zover ik op het eerste gezicht kan oordelen. Trouwens, ook een deel daarvan had ik zelf ontdekt.

Maar dat verandert in wezen niets aan de grondopties die in deze begroting zijn vastgelegd en die in het verleden door deze raad, althans door de meerderheid, zijn naar voor gebracht en zijn genomen.

Ik maak natuurlijk abstractie van de stellingname van het Blok dat ronduit verklaart dat de provincies overbodig zijn. Als men vanuit die stelling vertrekt, hebben we al gedaan met praten.

Maar er is Agalev, dat pleit voor een andere landbouwpolitiek – indien men van die stelling vertrekt – waardoor men automatisch tot een ander soort landbouwbegroting binnen deze raad zou komen. Het is alleen zo dat Agalev abstractie maakt bij een dergelijke stelling van het feit dat op dit moment 95 % van de landbouw anders is.

Maar goed, als men dat ter zijde schuift, zou men gemakkelijk kunnen starten met een nieuwe lei. Of er daar dan een draagvlak voor is, zoals ik daarnet al gezegd heb, bij de Oost-Vlaamse bevolking om zo een politiek te voeren, is natuurlijk iets anders.

We hebben in deze raad al dikwijls gepleit om de bestaande initiatieven verder te ondersteunen, meer te ondersteunen voor bijkomende initiatieven naast de bestaande.

Soms is er gepleit voor accentverschuiving.

Er was kritiek op de manier van aanpakken, zie bijvoorbeeld de Huysmanhoeve. En ik voel mij ook erg gelukkig met het feit dat de deputatie blijkbaar een andere koers in dat verband wil gaan varen. Er werd ook soms aangedrongen op een schrapping van een deelproject. Ik denk bijvoorbeeld aan het golfterrein. Maar dat is geen fundamentele optie in verband met de politiek van de domeinen. Het is alleen één aspect van de domeinenpolitiek die hiermee gemoeid is. Maar een pleidooi voor een andere visie die automatisch zou moeten leiden tot een globaal gewijzigde invulling van de begroting heb ik tot nu toe niet gehoord, of ze was nauwelijks te horen.

Wie van ons verdedigde tot nu toe – en in de voorgaande raad was het precies identiek – een ander personeelsbeleid ?

Wie heeft er hier gepleit voor een aardverschuiving in de culturele sector ?

Ik heb wel voorzichtige tussenkomsten gehoord over een al dan niet deelname aan de Forum-operatie, maar in wezen heeft nog niemand zich gekeerd tegen de steun aan dergelijke centra zoals ze door deze provincie wordt gevoerd.

Ik maak opnieuw abstractie bij de heel precieze stellingname die de VLD daarnet ten overstaan van de Forum-operatie heeft gemaakt, maar het is duidelijk dat ik niet kon weten toen ik deze tekst schreef of en welke stelling de VLD terzake zou naar voor zou brengen.

Er is tot nu toe nog niet gepleit voor een wezenlijke herziening van de welzijnssector. Zelfs in volle Lemberge-crisis heeft niemand van ons gekozen, gepleit voor een afstand nemen van de verplichting van de provincie om dit instituut voort te zetten.

Niemand heeft tot nu toe gepleit voor een nieuwe economische koers.

Het is lang geleden dat er gepleit is voor het opdoeken van EROV. Deze namiddag heeft de collega van de Volksunie gezegd : "EROV moet geïntegreerd worden in de pure provinciale werking." Dat is iets anders. Dat is geen liquidatie.

En mijn eenzaam pleidooi van destijds om het Economisch Huis te vestigen in het Provinciaal Administratief Centrum - hetgeen een snelle, goede en uiteindelijk goedkopere oplossing zou hebben geboden - was inherent, niets anders dan een pleidooi pro een Provinciaal Economisch Huis.

De recente overdracht van de Mercator Hogeschool was daarentegen wel een fundamentele ingreep, maar ook dat hield geen liquidatie in aangezien de hogeschool geïntegreerd werd in een andere structuur.

Zelfs indien we tabula rasa konden maken, indien we de provinciebegroting uit het niets konden heropstellen - wat een bijzonder leuke oefening zou zijn, maar ik zeg het u, het is utopisch -, zou het eindresultaat naar mijn zeer onbescheiden oordeel toch grotendeels lijken op wat vandaag voorligt, zelfs indien een totaal andere coalitie de meerderheid zou vormen.

Het zou dus niet vreselijk veel verschillen van wat vandaag voorligt. En dat kan moeilijk anders, Collega's, dit om diverse redenen :

1. de ingeschreven kredieten zijn dikwijls het resultaat van een lange voorgeschiedenis en men veegt ook die geschiedenis niet uit zoals men een tekening kan uitgommen met een stukje vlakgom. Wie trouwens zoiets probeert - abstractie maken van dat verleden en van de historische evolutie van een dossier, van de geschiedenis die deze raad en deze provincie heeft doorgemaakt - zou hopeloos in conflict geraken met de werkelijkheid die tenslotte niet meer is dan het resultaat van die geschiedenis ;
  2. de bestaande realiteit is complexer dan we soms wensen. Ook ik ben een grote voorstander van bijkomend bosgebied, maar ik stel vast dat elke publieke overheid gemakkelijker bestaande bossen aankoopt dan nieuwe aanplant. Ik heb daar veel begrip voor. Ik weet wat daar voor nodig is. Die aankooppolitiek is goed, maar maakt Vlaanderen, in tegenstelling van wat sommigen proberen ons diets te maken, niet groener.
Het is dus niet alleen een kwestie van het bedenken en inschrijven van nieuwe kredieten. Elk nieuw bosproject vergt immers een lange, soms aartsmoeilijke voorbereiding vooraleer we de realiteit naar onze wens kunnen ombuigen.
Soms zijn de zichtbare en verdoken weerstanden zo groot dat slagen zelfs onmogelijk wordt. Daarbij biedt gelukkig de politieke wijsheid van Willem De Zwijger troost voor elkeen die in de politiek iets nieuw wil lanceren ;
  3. de huidige begroting is voor het overgrote deel het resultaat van de evoluerende keuzes die een antwoord proberen te geven op de concrete noden die vanuit de Oost-Vlaamse werkelijkheid werden geformuleerd. Zelden is in de voorliggende tekst een begrotingskrediet het gevolg van een wensdroom. Het is bijna altijd het gevolg van een concrete behoefte op het terrein. Het virtueel aspect blijft in een overheidsbegroting traditioneel aan de magere kant. Ideeën en dromen wegen immer minder door dan de directe noden en de concrete dossiers die aangedragen worden vanuit de bevolking ;
  4. aangezien een heel belangrijk deel van de uitgaven, direct of indirect, langs instellingen, organisaties en verenigingen terugvloeit naar de Oost-Vlaamse bevolking zou elke fundamentele ingreep hoe dan ook schade brengen aan een deel van de bevolking. Precies deze vaststelling zou de gewestelijke overheid ertoe moeten nopen, Collega's, om omzichtig te handelen wanneer ze wil schrappen in het takenpakket van de provincies ;
  5. het laatste, maar het stevigste argument om deze begroting te verdedigen, is uiteraard de gemaakte keuzes in deze begroting. Een keuze bijvoorbeeld ten gunste van het personeel. Ik denk aan een verdere spijziging van het Pensioenfonds, de maaltijdcheques, de hospitalisatieverzekering, enz... Het is allemaal niet niets. Er is de opgedreven steun aan het middenveld. Er is het vasthouden aan de banden met de gemeenten. Er is de modernisering van de onderwijsaccommodatie, de fietspadenpolitiek, de bufferbekkens, enz...
- Onze collega van de VLD heeft daarnet al een hele lijst naar voor gebracht.
Het zijn ook zaken die wij vanuit onze fractie ondersteunen.

DEBATTEN

Hoe zwaar de uitgaven voor de domeinen ook doorwegen, de domeinenpolitiek was en blijft bijzonder toekomstgericht en van groot maatschappelijk nut. Mits een continue aandacht voor het natuuraspect, naast het recreatieve, worden ze deels oasen van stilte en rust en dat zijn goederen waaraan in de toekomst nog een grotere behoefte zal bestaan. En al klinkt het misschien vermetel, Leden van de Bestendige Deputatie, maar eigenlijk zou het wenselijk zijn dat het provinciebestuur nog dit decennium in elke regio van onze provincie de basis zou leggen voor een min of meer gelijkaardig maar liefst minder duur grootschalig groenproject.

Het is voorzichtig geformuleerd. Het zou een langetermijnpolitiek van bovenlokale aard vergen, een vooruitziend streekbestuur waardig, maar die niettemin, vandaag, en morgen nog meer, zou kunnen steunen op de gunst van het overgrote deel van de publieke opinie.

Er zijn dus tal van redenen voor de CD&V-fractie om deze begroting te aanvaarden, al belet het niet dat tijdens het debat leden van onze fractie vragen zullen stellen, bedenkingen zullen uiten en wensen zullen formuleren.

Een bijzonder sterk argument om deze begroting te verdedigen blijft voor de CD&V de nadruk die gelegd wordt op het ondersteunen van de zwakken in de samenleving. Alhoewel dit een traditie is binnen onze provincie is die politiek de laatste tien jaar krachtig doorgevoerd, zij het altijd met relatief bescheiden middelen zoals het hoort bij een provinciebestuur.

De opdracht van het provinciaal niveau kan in deze sector immers slechts aanvullend en bewust subsidiair zijn.

Wij blijven ervan overtuigd dat de publieke overheid de essentiële taak heeft om de zwakken al dan niet tijdelijk te ondersteunen in functie van een menswaardig en zo volwaardig mogelijk bestaan. Ze moet hen bovendien zo vlug en zo goed als mogelijk vooruit helpen op de weg naar de zelfredzaamheid. Wij blijven daarbij evenzeer overtuigd van het principe van de subsidiariteit. Met andere woorden, het vrije initiatief - ook wanneer het zagezegd verzuild zou zijn - biedt, gecontroleerd en gesanctioneerd door de publieke overheid die de regels bepaalt, naar ons onbescheiden oordeel de beste waarborgen inzake kostenbeheersing, efficiëntie en kwaliteitsverbetering, al was het alleen maar door de concurrentie.

En al kent iedereen leemten en gebrekkigheden in onze gezondheids- en welzijnszorg, zij behoren niettemin, dankzij dit vrije systeem tot het beste van wat er in dit verband tot nu toe in Europa werd bedacht. En over de rest van de wereld praten we niet eens.

Als de "Belgen" gemiddeld niet ouder worden dan de Nederlanders - en dat is zo - is dit zeker niet het gevolg van een betere gezondheidszorg bij onze burens. Het niet ideologisch gebonden privé-initiatief palmt daar trouwens steeds meer van die zorgsectoren in.

Sedert 1995 zijn de uitgaven gewone dienst voor sociale zaken en milieu gestegen van 10,7 % naar 17,1 %.

Die cijfers zeggen iets, maar geven geen exact beeld aangezien het gaat om twee sectoren en heel wat sociale begrotingsposten niet begrepen zijn in die berekening.

Om het gewicht van het sociaal beleid binnen de begroting preciezer te kunnen meten, zouden we moeten kunnen uitgaan van de vergelijking tussen het budget dat vrij beschikbaar is om een eigen beleid te voeren, of, met andere woorden, abstractie maken van de kosten voor de algemene administratie, van de algemene schuld bijvoorbeeld, en dat kunnen vergelijken met de reële uitgaven ten gunste van de sociale sector binnen de verschillende domeinen van het provinciaal beleid.

Vermoedelijk zou een dergelijke telling bevestigen wat ik nu slechts kan raden, namelijk dat het ondersteunen van de zwakken het belangrijkste element geworden is van dat vrij provinciaal bestedingspatroon.

Collega's, zo een vaststelling - als ze zou gebeuren - zou enkel het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen sieren.

Die sociale politiek uit zich binnen diverse beleidsdomeinen en ik zal ze heel vluchtig overlopen om aan te tonen dat het inderdaad gaat over de hele begroting, namelijk :

1. er is de problematiek van de noord-zuidsamenwerking waaraan wij ongeveer rechtstreeks 30 000 000 BEF besteden en die terecht komt binnen de landen van het zuidelijk halfrond. Daarnaast is er ook nog een deel geld dat langs 11.11.11. eveneens terecht komt in die projecten. In het verleden hebben we wel al gepleit, Mijnheer de Gedeputeerde, voor een verhoging van dat deel van het budget dat inderdaad rechtstreeks ten goede komt aan de programma's in die, zoals men vroeger zei, ontwikkelingslanden.
2. er is de hulp aan Roemenië. Heel belangrijk ;
3. er is de optie voor een Provinciaal Huis voor de Oost-Vlaamse NGO's ;
4. er is de politiek ten gunste van de minderheden. Ongeveer 38 000 000 BEF ;
5. er is onze zeer ruime steunverlening aan het buitengewoon onderwijs. Wij brokkelen daar ongeveer 80 000 000 BEF in ;
6. er zijn de vele steunoperaties aan de sociale voorzieningen en de gezinsvoorzieningen. Ongeveer 460 000 000 BEF. Ik zal ze niet allemaal voorlezen, maar ik wijs hier toch in de richting van Heynsdaele, Lemberge, de gehandicaptenzorg, de beschutte werkplaatsen, de thuisverzorging en de diensten voor gezinszorg. Veel van hun werking zou vandaag niet kunnen zonder dat de provincie daartoe bijdraagt.
De zorgverzekering zal terzake niets wijzigen, wat men er ook over zegt.
Er is ook de steun die wij leveren aan de Oost-Vlaamse Centra voor Basiseducatie en er zijn de overdrachten en investeringen ;
7. er is de gezondheidszorg - 75 000 000 BEF – met onder andere het Kinderkankerfonds, de geestelijke gezondheidszorg - welke een sector is die omwille van allerlei omstandigheden steeds belangrijker zal worden en waar de behoeften indrukwekkend groot zijn -, de drugverslaving. Op pagina 315 vindt u een nieuwe resem initiatieven in de sociale sector en de sector van de gezondheidszorg ;
8. er is de jeugdzorg, met een subsidie aan de kindertelefoon, de kinderrechtswinkel, Habbekrats, enz... ;
9. er is de culturele sector, met ondersteuning van een project van de vzw Cultuur voor Doven ;
10. er is de sport met een subsidie aan de Oost-Vlaamse federaties gehandicaptensport ;
11. en er is ten slotte de huisvestingssector waar de provincie zeer ruime kredieten voorziet en waar de provincie trouwens een belangrijke rol gespeeld heeft destijds - een veel grotere rol dan vandaag - om de sector van de sociale huisvesting tot leven te brengen.

Veel wijst er vandaag op dat de rol van die provincies in de nabije toekomst opnieuw zal moeten toenemen om de bijzonder nare ontwikkeling in de huisvestingssector te voorkomen, in te dijken. Er is een gebrek aan sociale woningen. U weet dat voor deze bestuursperiode de bouw aangekondigd werd van 15 000 nieuwe sociale woningen. Volgens de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij – dat is geen afdeling van de CD&V - zijn er tot vandaag 2 600 gebouwd. Er is het gebrek aan bouwgronden voor de maatschappijen voor sociale woningbouw. Vroeger deed onze provincie terzake een belangrijke inspanning die zeer geapprecieerd werd door de gemeenten en door de bouwmaatschappijen en die bijzonder veel mogelijk heeft gemaakt.

Er is de stadskernherwaarderingspolitiek die sinds lang, sinds vele jaren compleet onderuit is gehaald.

Er is de fenomenale stijging van de grond- en van de woningprijzen. Met andere woorden, Collega's, de nood groeit, de nood wordt scherp en het zal ongetwijfeld een taak worden van het provinciebestuur om, als volwaardig streekbestuur, daar in de toekomst een grote rol te spelen.

In het recente antwoord van het Vlaams Blok op het VVP-werkcahier in verband met de provinciale kerntaken heeft men het wat de sociale sector betreft – ik lees het voor, het is een merkwaardig zinnetje – “over een lappendeken van aparte instellingen en diensten. Een warboel van initiatieven waarin de provincies hun kans schoon zagen om mee van de koek te snoepen”.
Ik vraag mij af wie zo iets uit zijn pen krijgt. Het is inderdaad zeer duidelijke taal. Dat is de taal van de toog. Zo praten mensen aan de toog. Dat is dus toogpraat. Het is een schande dat zo iets geschreven wordt.

De conclusie is eenvoudig, volgens het Blok. Wat de sociale sector, de welzijnssector betreft kan de provincie alleen maar optreden als coördinator.

DEBATTEN

Probleem is dat een aantal van die provinciale bemoeienissen alleen maar het gevolg zijn van het in gebreke blijven van de centrale overheid, van de onvoldoende steun vanuit Brussel - niet alleen vandaag, maar ook in het verleden - aan bepaalde initiatieven, of ze zijn het gevolg van de signalen vanuit de sociale sector zelf.

De vraag dringt zich op hoeveel van de door de provincie ondersteunde sociale initiatieven geen of onvoldoende kans zouden krijgen zonder die provinciale inbreng. Meteen volgt dan de vraag hoeveel mensen daardoor niet aan de bak zouden komen.

Wij verdedigen zeer graag dat lappendeken en die warboel, Collega's, omdat een fijnmazig vangnet juist voorkomt dat al te veel mensen niet geholpen zouden worden. Het centralistisch etatistisch model dat u voordraagt, spreekt ons niet aan. Het Blok beseft overigens perfect hoe het opdoeken van het lappendeken haar ideologie zou dienen.

Het is daarentegen goed dat mensen zich organiseren en opkomen voor hun belangen en dat de nabije overheid vlug en soepel inspeelt op de echte noden zonder in de plaats te treden van de vrij georganiseerde burgers.

En ten slotte, nog steeds in het kader van de provinciale ondersteuning van de zwakken, de zwakkeren, een laatste aspect, Mijnheer de Voorzitter, met name het economisch luik.

Misschien lijkt ik nu in de opbouw van mijn betoog op het eerste gezicht een curieuze bocht te nemen, maar dat is geenszins het geval. Want wanneer we het hebben over het economische luik gaat het eigenlijk over het inkomen van de medeburgers, de werkloosheidsproblematiek, het gebrek aan kansen.

Ik neem vier uitgangspunten :

1. een aantal kredieten, in deze begroting ingeschreven voor EROV en GOM zijn gedragen door een sociale inspiratie. Ik denk aan de steun aan de peterschapsinitiatieven, de subsidies aan de projecten uit het Europese doelstelling II-programma – 22 000 000 BEF, de ondersteuning van initiatieven inzake sociale economie – 2 000 000 BEF, enz. ;
2. de inspanningen van EROV en GOM zijn terecht gericht op het ontwikkelen van de hele Oost-Vlaamse economie. Het is evenwel nog altijd zo dat het bevorderen van de ontwikkeling in het algemeen meer de sterken dient dan de zwakken. Wie reeds een voorsprong had, vergroot bij algemene stimuli zijn voorsprong. Dat is een sociale wetmatigheid. Alleen selectieve maatregelen helpen om de zwakkeren een inhaalbeweging te laten maken. En dat geldt dus ook voor de inspanningen van het provinciebestuur ;
3. ik lees in de beleidsverklaring 2001-2002 dat het provinciebestuur een coördinerende functie wil opnemen tussen verschillende instellingen, diensten en niveaus en een schakel wil zijn in de diverse netwerken. Ook wil zij een begeleidende en/of ondersteunende functie via onder andere financiële en logistieke tussenkomst.

Goed, we nemen die taakstelling en die woorden ernstig en vanuit die taakstelling als streekbestuur en vanuit haar regisserende rol zou het provinciebestuur naar ons oordeel een grote rol kunnen spelen in het verkleinen van de economische en sociale achterstand die bepaalde delen van Oost-Vlaanderen, zelfs in een tijd van hoogconjunctuur, blijven vertonen. Van Vlaamse impulsen voor deze regio's is nauwelijks iets merkbaar en op Europese steun valt in deze gevallen niet meer te rekenen ;

4. en ik steun voor mijn betoog op de recent gepubliceerde sociaal-economische situatieschets van Oost-Vlaanderen, uitgave 2001.

Er is nog maar een fragment van verschenen, maar het is reeds voldoende instructief.

Volgende regio's kampen nog steeds met een te laag inkomenspeil in vergelijking met de rest van Oost-Vlaanderen : de regio Zele-Hamme-Berlare, een groot deel van het Waasland en Moerbeke, Ronse-Kluisbergen-Maarkedal, Zulte-Kruishoutem-Zingem en, hoeft het gezegd, het noordwesten van onze provincie, Aalter-Nevele tot Sint-Laureins-Assenede.

Een tweede vaststelling is dat bepaalde regio's kampen met een te hoge werkloosheidsgraad in vergelijking met de rest van Oost-Vlaanderen : Gent, Ronse, een deel van het noordwesten en opmerkelijk toch bijna de hele oostzijde van de provincie, van noord tot zuid.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, indien de toestand zo is tijdens een periode van hoogconjunctuur, wat wordt het dan opnieuw indien het tij definitief zou keren ?

Het is duidelijk dat een aantal van deze regio's nooit of maar uiterst traag de achterstand zal inhalen. Indien ze geen extra impulsen of hulp bij het organiseren van een zoeken naar nieuwe mogelijkheden krijgen. Ik denk met heimwee terug aan de politiek van De Batselier, de impulsgebieden die inderdaad een bijzonder interessante impuls gaven aan precies diezelfde regio's.

Het streekbestuur, dat wil zeggen de provincie, lijkt mij geroepen om als pleitbezorger voor die regio's op te treden bij de Vlaamse overheid om de door de regio vooropgestelde hefboomeffecten te helpen doordrukken. De regionale steunkaart van het Vlaams gewest, ontwikkelingszones in Oost-Vlaanderen van maart 2001, bevestigt een deel van het geschetste beeld, maar gaat voorbij aan de zware problemen van de oostzijde van onze provincie.

En nochtans, in een studie van de GOM van een tweetal jaren geleden werd precies de hele oostzijde van Oost-Vlaanderen voorgedragen voor nieuwe Europese steun naast de 19^e eeuwse gordel van de stad Gent.

Het is dus een pleidooi ten gunste van die provinciale politiek, ten gunste van de zwakken, onder andere ook de economisch zwakke regio's.

Omdat er in deze begroting meer dan voldoende is terug te vinden dat ons overtuigt, zal onze fractie deze begroting dus goedkeuren.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, de politoloog Wilfried De Wachter betoogt in zijn nieuwste publicatie "De mythe van de democratie", dat de parlementaire democratie vandaag niet meer is dan een hersenschim. De invloed van de parlementsleden op de politiek is minimaal. De besluitvorming komt in ons land totaal buiten het parlement tot stand op een andere democratische manier dan tot nu toe in alle schoolboekjes wordt verkondigd.

Inderdaad, ook op een democratische manier, maar zonder dat erin de politieke volksvertegenwoordiging verder een centrale rol vervult.

Als die stelling waar zou zijn, maar ze wordt onderbouwd door de professor, geldt ze ook voor wat Piet Van Eeckhaut hier heette "dit plattelandsparlement". Met andere woorden : als de parlementsleden weinig inbrokkelen in het politieke beleid, geldt dat ook voor de provincieraadsleden ten overstaan van het provinciaal beleid.

Het is een zeer pessimistische gedachte en ik verwerp ze uiteraard onmiddellijk.

Ik ben ervan overtuigd, Mijnheer de Eerste Gedeputeerde, dat de deputatie niet alleen luisterbereid zal blijven - zoals ze dat nu doet - naar de verdere inbreng van onze en uiteraard ook de andere fracties, maar dat ze in de mate van het zinvolle en het mogelijke in overleg met de fracties, in overleg met de raad, bij de uitvoering van deze begroting rekening zou houden met de tijdens de volgende dagen geuite wensen en bezwaren.

Hoe voorzichtig de begroting ook mag opgesteld zijn, we zijn ervan overtuigd dat de uitvoering ervan slechts een positief effect kan hebben voor de Oost-Vlaamse bevolking.

Dank u.

Applaus

TOESPRAAK NAMENS DE SP-FRACTIE

De heer Lootens

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Er zijn aangenamere dingen in de wereld dan te moeten spreken als laatste.

Dat heeft niets te maken met de waardering die ik heb voor de tussenkomsten van de oppositie.

Ik heb goed geluisterd naar mevrouw Storms. Zij heeft zaken gezegd die ik morgen zal kunnen zeggen in het kerntakendebat, maar waarover ik vandaag niet spreek.

DEBATTEN

Ook mijnheer Gillis heeft goed gesproken.

Maar, Mijnheer Liebaut, - en ik mag niets zeggen over uw tussenkomst. Dat zal de voorzitter van de raad wel doen – ik ben steeds onder de indruk van uw kennis en kunde en van uw vele werk ook, want dit vergt veel werk. U hebt waarschijnlijk al wat meer tijd dan toen u burgemeester én leraar was, maar dat doet niets af aan de degelijkheid van uw tussenkomst van vandaag.

Vooreerst wil ik twee zaken stellen.

Ten eerste ben ik het met de eerste gedeputeerde eens als hij zegt dat het niet eenvoudig zal zijn om het huidig begrotingsdebat te combineren en te laten doorkruisen door het kerntakendebat.

De begroting is een politiek statement, door de meerderheid via de deputatie uitgesproken over het komend financieel beleid van de provincie. Achter de cijfers ligt de ideologische en filosofische wil van deze meerderheid, die uiteraard voor discussie vatbaar is.

Het kerntakendebat gaat in se daar niet over, maar is natuurlijk met zovele linkages aan dit debat verbonden. Vele mensen zullen morgen individueel amendementen indienen of opmerkingen maken. Wij zullen het houden bij tussenkomsten vanuit de SP.

Ten tweede heb ik het echt moeilijk gehad, en velen met mij, toch in elk geval in mijn fractie, om zo maar meteen, zonder enige “vertaling” deze begroting in euro’s te moeten verteren. Mijnheer Liebaut heeft voortdurend gesproken in Belgische franken, wat natuurlijk de verstaanbaarheid verhoogde. Dat was zeer verstandig van hem.

De gul weggegeven rekenmachientjes zijn niet geschikt om de honderden miljoenen om te zetten. Het went voor het ogenblik nog maar moeilijk. Als de verplichting er zal zijn, zal het gaan. Maar vandaag zouden wij toch graag de vertaling in Belgische franken gezien hebben.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega’s, partijen zoeken naar herbronning binnen dit provinciale halfroend en vooral ook erbuiten, nationaal en wellicht zelfs internationaal.

De zeer recente wijziging van de naam van de aloude Christelijke Volkspartij naar CD&V is wel een typisch voorbeeld.

Bij ons is men nog wel wat aan het zoeken : wordt de SP nu werkelijk en voortdurend Anders ? Als een bruisende SP.a ? Vele onder ons vragen het zich af. Maar als ik de voorliggende intentieverklaring van de huidige SP-voorzitter Patrick Janssens lees, ben ik er toch gerust in.

De oude ideeën van het socialisme blijven brandend actueel : sociale rechtvaardigheid, gelijke kansen voor iedereen, steun aan degenen die het zwakst en het meest uitgesloten zijn.

Onze groep zal verder in de toekomst, zoals in het verleden, in deze arena deze thema’s blijven verdedigen.

Ik heb altijd van het Engels gehouden : “What’s in a name ?” Is het van Shakespeare ? De regel komt natuurlijk voor in Romeo en Juliette, maar ik betwijfel de originaliteit.

In ieder geval is een naam ook een teken zoals de oude latinisten het ons leerden : nomen est omen – de naam is een voorteken.

We zien dus wel hoe het evolueert, maar het is eigenlijk boeiend.

Boven en buiten alle verschillen heen trouwens wens ik hier twee partijen geluk : de CD&V dus met hun nieuwe naam en hopelijk voor de christen-democratie een nieuw elan ten goede en ook onze zusters en broeders van Agalev, die ook – ernstig en zelfs soms met das – iets gevierd hebben, namelijk de twintigste verjaardag van hun politieke activiteit. Beide democratische formaties dragen op vele gebieden de sympathie weg van de socialisten – anders of niet – en ik wens ze namens mijn groep van harte geluk.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega’s, nu eerst een paar woorden over de cultuurpolitiek, die in deze begroting tot uiting komt, ook door hetgeen er niet in staat.

Er is al veel gezegd en geschreven over het Forum. De provincie is er al druk mee bezig geweest : onderling overleg, gesprekken en zelfs een paar zeer grondige besprekingen in de commissie Cultuur, in aanwezigheid van de promotor van dit alles, de dynamische Gentenaar Gerard Mortier, Gentenaar trouwens en Europeaan en wereldburger.

Of het er komt weet op dit ogenblik niemand. De studies zijn bezig. Ze zijn ook voor een groot deel al afgewerkt en ze worden nu gecommuniceerd in woord en in wederwoord.

Ik herinner nog even aan de uitgangspunten die wij van in het begin, onder meer bij monde van onze provincieraadsvoorzitter en fractiegenoot Piet Van Eeckhout, hebben verdedigd, tot in de raad van bestuur toe, waar hij namens ons allen deel van uitmaakt :

1. wij zijn het idee van het Forum radicaal en volledig genegen. Men moet groot en grootser durven. Het is te Gent – en trouwens elders in de provincie, in Ename bijvoorbeeld – al voldoende bewezen. Denken we aan The Rockefeller Foundation, bijvoorbeeld, tot Ename op de agenda kwam, hier allen bij naam bekend, of helemaal niet. Het is ook van groot naar grootser gegaan zonder de ware toedracht te verliezen.
Op alle gebied – denken we maar aan de sport en de plannen voor Puyenbroeck, De Gavers - moet de provincie dingen durven doorzetten en steunen ;
Een dergelijk cultureel centrum in onze provinciehoofdstad kan alleen gunstig zijn. We zijn niet alleen goede conservators van wat het bewaren waard is, maar ook bouwers.
2. de provincie heeft natuurlijk vele paarden te mennen. Ook op andere gebieden moet zij tussenkomen, helpen, subsidiëren, initiatieven nemen. Dat geldt voor Gent, maar zeer zeker ook voor de hele provincie, voor de andere steden, voor de gemeenten, zelfs voor de kleinste dorpen. De provincie heeft daar een bemiddelende en ondersteunende rol, zeer zeker ook op cultureel vlak. Dit mag niet uit het oog worden verloren ;
3. dit alles mag natuurlijk niet leiden tot een soort provincialistische krenterigheid. Het idee van het Forum is een prachtig idee en geniet onze steun, het weze herhaald !
De haalbaarheid is een discussie waar wij niet het laatste woord alleen moeten in hebben of zelfs zullen in hebben. Het zal voornamelijk te Brussel allicht worden beslist, op het niveau van de Vlaamse regering, van het Vlaamse parlement en zeer zeker ook in het college en de gemeenteraad van de stad Gent. Maar de provincie is in dit alles een niet onbelangrijke factor, die in het debat en in de realisatie niet afwezig kan blijven.

Los van het Forum steunen wij in grote lijnen de cultuurpolitiek, zoals deze door de deputatie wordt gevoerd. Bij de artikelsgewijze bespreking komen er natuurlijk kritische bedenkingen en vragen – het is reeds gezegd door andere collega's - en collega Hertog zal zelfs een "tour d'horizon" houden van de cultuurpolitiek.

Maar dit zal niets tekort doen aan de waardering die wij voor de Oost-Vlaamse cultuurpolitiek koesteren.

Over de sociale politiek zal ik vandaag heel kort zijn, want er zal natuurlijk, even zozeer als op andere terreinen, gediscussieerd worden bij de thematische bespreking.

Maar toch dit : vorig jaar, bij de bespreking van de overgangsbegroting, waren we nogal ongerust over de aangekondigde besparingen die er zouden moeten komen. U herinnert zich allen de context. Ik kan hier zeggen dat deze ongerustheid volkomen ongegrond was.

De sterke positieve sociale politiek die deze provincie voert, vindt een sterke weerklank in de cijfers, net zoals vorige jaren.

Wij staan daar volkomen achter en zijn tevreden met het voorliggend ontwerp.

Over onderwijs het volgende.

De onderwijswereld is in volle evolutie. Tijdens de jaren '90 was dit in het bijzonder het geval in het hoger onderwijs. De hervorming door minister Van den Bossche doorgevoerd, was, achteraf gezien, absoluut nodig en noodzakelijk. De versnippering was al te groot, de entiteiten al te klein.

Onze gedeputeerde van Onderwijs heeft de fusie van de Mercator Hogeschool met de Hogeschool van Gent tijdens het voorbije jaar gerealiseerd.

Er zijn meer prettige zaken in het leven.

Maar Mercator kon in de wereld van het hoger onderwijs niet meer overleven. Zij werd te klein.

De operatie is afgerond, met veel gevijl aan de scherpe kanten. Te Gent is er nu, naast de universiteit natuurlijk, nog één grote hogeschool van de Gemeenschap. Nu moet het lukken.

Alles beweegt, alles verandert. Het is een vaststaand feit dat ook in de wereld van het secundair onderwijs één en ander zal veranderen.

DEBATTEN

Voor deze uitdagingen staan wij beter voorbereid. Ons provinciaal onderwijs is een goed onderwijs. Het is qua inhoud kwalitatief. Het is pluralistisch en open naar geest. Het is een evidentie dat wij vertrouwen hebben in onze gedeputeerde Verleyen. Hij is een degelijk man, en ik ben ervan overtuigd dat deze mening niet alleen in SP-rangen leeft.

De tekst over de economische politiek was "niet kort" in de toespraak van eerste gedeputeerde De Buck. Dat is ook niet zo verwonderlijk.

Maar, Collega's, alle goede intenties ten spijt, wij blijven van mening dat onze economische politiek meer geïntegreerd moet kunnen verlopen. Er zijn teveel eigen economische actoren op het terrein actief. Het initiatief van de heer Wille, voorganger van de heer De Buck, die het opzetten van het Economisch Huis naar voor bracht, is er nog niet, en het is in feite al niet meer genoeg.

Maar het Economisch Huis moet er wel zo snel mogelijk komen, dat spreekt. En dat lees ik wel in de tekst van de heer De Buck. En daar heb ik alle vertrouwen in.

En voor ik besluit door iets te zeggen over het aangekondigde kerntakendebat, dat niet vlug afgelopen kan zijn in deze raad, wil ik referte maken naar de rede die de gouverneur hier vorige week hield.

In zijn jaarlijkse toespraak heeft de gouverneur een thema behandeld dat ons vanuit onze fractie ook ten zeerste aanbelangt en waarvan ik weet dat het de aandacht heeft getrokken van velen in de raad : "Een provincie in Europa". Niet genoeg kan geweest worden, ondanks het kerntakendebat en ondanks alle discussies erover, op het belang van de voortdurende samenwerking van de provincie Oost-Vlaanderen met de andere provincies, in dit verband ook over de grenzen heen, naar Nederland in het bijzonder, om voor de handliggende redenen.

De gouverneur heeft uit zijn nota slechts de belangrijkste thema's toegelicht. Lectuur van de rede van de gouverneur zal ons in dat opzicht nog meer inspireren, nu ze opnieuw, bij beslissing van de raad, op voorstel van het bureau, binnenkort gedrukt zal worden. Wij zijn gehecht aan onze provincie, doch wij denken internationaal. Wij denken Oost-Vlaams, Vlaams, Europees, zodanig dat ons beleid ook daardoor gekenmerkt moet zijn.

Maar de gouverneur hield vorige dinsdag niet alleen een gedegen toespraak – want dat zijn we gewoon van de gouverneur -, wat nog maar eens bewijst dat de gouverneur hecht aan de werkzaamheden van onze raad, maar hij heeft ook het activiteitenverslag van zijn eigen ambt meegedeeld, opnieuw, voor de tweede maal en over twee jaar gespreid.

Hij heeft dit verslag, zeer symbolisch, in de eerste plaats overhandigd aan de voorzitter van de raad. Onze voorzitter, meester Van Eeckhaut, die deze symboliek heel goed kan appreciëren, heeft dat dan ook, in de gepaste stijl, beantwoord en geduid.

Lectuur van het activiteitenverslag leert ons de voortdurende wijze waarop de gouverneur tussenkomt en ingrijpt in het leven van de provincie, met altijd ook weer opnieuw oog voor de belangen van de bevolking.

Daar gaat de gouverneur hand in hand met de raad. Dat hand in hand gaan met de raad betekent, ongeacht alle discussies over het primaat van het politieke en over de rol en de functies van de gouverneur dat wij allen alleen maar het belang van de bevolking op het oog hebben.

Besluitend toch nog iets over het debat dat morgen een aanvang neemt in onze raad. Onder meer door de voorzitter van onze raad, en in feite bijna uitsluitend door hem, werd de aandacht gevestigd op het absolute en relatieve belang van het kerntakendebat.

Van harte doet de socialistische partij mee aan het debat, onder impuls van de VVP en haar voorzitter, onze collega Johan Beke, die in een verleden ook veel sprak over de VVP, maar er vandaag in een andere rol een elan insteekt die er in die tijd helemaal niet was. Daarover zijn we bijzonder tevreden.

Het is voor de toekomst van groot belang dat de provincies, in hun relatieve eensluidendheid, samen met de Vlaamse overheid en met de steden en gemeenten volwaardig aan tafel zitten als een echte partner om het beleidslandschap morgen uit te tekenen. Af te bakenen ook soms. Maar het belang is tegelijk relatief.

Eerst en vooral wil de provincie Oost-Vlaanderen, hoe dan ook, zoals de andere provincies, haar eigenheid behouden.

Er is geen uniforme politiek van alle provincies op ieder gebied, ik heb dit reeds vele malen gezegd. En, vooral, moet de provincie verder kunnen discussiëren over alle zaken die de provincie aanbelangen, alle zaken van provinciaal belang.

Geen kerntakendebat kan het primaat van het politieke, dit wil zeggen, de absolute bevoegdheden van de raad om zijn eigen taak te vervullen, inperken. Ik geef als voorbeeld het goed uitgebouwde onderwijs in Oost-Vlaanderen. Dat gaan wij toch niet afschaffen omdat andere provincies misschien geen onderwijs ingericht hebben. Ons onderwijs is complementair aan andere netten en is goed uitgebouwd.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, onze groep zal aan het begrotingsdebat met enthousiasme deelnemen. Zij zal ook met hetzelfde enthousiasme deze begroting goedkeuren.

Dank u.

Applaus

De heer voorzitter

Dames en Heren Collega's,

Na de toespraak van de heer gouverneur hebben wij vervolgens kunnen luisteren naar de toespraak van de eerste gedeputeerde Marc De Buck en vandaag naar de toespraken van de fractieleiders.

Ik heb ze gewaardeerd.

Tijdens de thematische bespreking, die morgen reeds aanvangt, zullen in de komende dagen de tussenkomsten en vragen, zowel van de meerderheid als van de minderheid, zeker een duidelijk antwoord krijgen van de bevoegde gedeputeerden.

Collega's, wij hebben daarvoor twee weken de tijd. Ik zou zeggen : neem die tijd en benut die tijd.

Voor vandaag is de agenda uitgeput.

Morgen staat op de agenda : de bespreking van dossiers buiten begroting, de replieken op de toespraken, het kerntakendebat en de aanvang van de begrotingsbespreking.

De centrale commissie vangt aan straks, om 16 40 uur, in de vierkante zaal en wordt gevolgd door de eerste commissie, die doorgaat in de banketzaal.

EINDE VAN DE ZITTING